

Teatrul Municipal

„Maria Filotti“

din Brăila

„EPOLEȚII INVIZIBILI“

de

Silvia Andreescu

și

Theodor Mănescu

Piesa vechiului cuplu dramaturgic Silvia Andreescu și Theodor Mănescu pornește de la o idee oricând interesantă, generoasă ca semnificații, abordabilă deci din numeroase unghiuri de vedere: transformările, mutațiile operate în planul conștiințelor în momentele istorice de cotitură. Conflictul e plasat în frământatele luni din preajma lui august '44, timp în care destinele oamenilor se schimbă, se împletesc, se determină reciproc, angrenate în mișcarea clocotitoare a istoriei țării întregi.

Intenția autorilor de a analiza un fenomen de ordin general, definitoriu acelei epoci este evidentă, textul nu-și propune particularizarea unor existente, personajele sînt numite impersonal: Ordonanța, Ofițerul etc. Mențiunea „baladă“, inserată ca subtitlu, se materializează prin scurte intermezzo-uri de poezie populară, versuri de altfel, foarte frumoase, adecvate poate personajului care le rostește, dar străine de tonul general al desfășurării acțiunii împovăratore și subsidiare în evoluția conflictului. Un reper capital pe care l-am adresat textului se referă de altfel, tocmai la lipsa unității stilistice, la îmbinarea inabilă a planului real cu cel imaginar, a încorporării metaforelor și simbolurilor (adesea foarte simpliste) în substanța tramei. *Epoletii invizibili* alături, în permanență, momente de autentică emoție altora artificiale, declamatorii. Aceeași senzație de inconsistență, de neîmplinire o găsim și în construcția personajelor. Femeia sau Ancheta-torul rămîn simple schițe, lipsite de viață, cu trăiri interioare care în text sînt mai mult „anunțate“ decît exprimate prin mijloace dramatice. Propunîndu-și analiza unor situații și sentimente complexe, piesa alunecă spre confuz, excesul de verbozitate dizolvă atmosfera.

Transpunînd scenice *Epoletii invizibili*. Yanis Veakis a urmat cu fidelitate textul, pînă și, mai ales, în scăderile lui. Notăm ca o

calitate evidentă a montării, sobrietatea tonului general, evitarea, pe cît cu putință, a accentelor melodramatice la care textul poate tenta. Notăm de asemenea că mișcarea scenică (nu totdeauna deajuns de expresivă) reușește — în bună măsură — să creeze o relație fecundă în cadrul scenografic, acesta bine conceput, ca metaforă, de Dan Jitianu. Dar, remarcăm și subliniem, deopotrivă, ritmul trenant și aglomerarea de detalii, care nu fac decît să accentueze unul dintre defectele principale ale lucrării. Spectacolul nu găsește, de asemenea, o rezolvare viabilă a scenelor de „marș dialogat“, importante pentru evoluția destinelor eroilor.

Cît privește actorii, se cuvine să așezăm în prim-plan pe Eugenia Eftimie, interpreta Mamei. Personaj de intenții simbolice, îmbinare de căldură și împietrire, de resemnare și veșnică speranță, Mama conține acel element de baladă, pe care-l indică subtitlul piesei. Interpretarea Eugeniei Eftimie — sobră, nuanțată — face corp aparte, mult înălțat, prin finuță și tonalitate expresivă, deasupra restului ansamblului spectacolului.

În rolul Ordonanței, Ion Roxin are dificila sarcină de a da viață unui erou livresc, mereu înțelept, niciodată biruit de sentimente, sarcină pe care, în ciuda dificultăților, o îndeplinește parțial.

Demarînd destul de greu, interpretul Ofițerului (Petre Simionescu) se conturează pe parcursul spectacolului, actorul străduindu-se să înlănțuie veridic etapele transformării interioare, pe care o suferă eroul său. Acest drum al înțelegerii, al autodefinirii, apare mai puțin „construit“ decît în text.

Nereușind să îmbogățească scenic personajul foarte inconsistent oferit de text, Mariana Cercol a evoluat în limitele unei corectitudini anemice. Ca și în paginile piesei, drama Femeii, în sufletul căreia „s-a rupt ceva“, rămîne însălată doar, văduvită de gravitatea semnificațiilor.

Compoziție corectă — în limitele schematice ale textului, personajul interpretat de Nicolae Ivănescu, de o netăgăduită căldură umană, devine totuși monoton datorită mimicii lipsite de mobilitate, datorită tonului, pe care de asemenea îl păstrează în permanență egal.

Cerșetorul lui Nae Nicolae are haz și aplomb, pitoresc, dar nimic revelator dincolo de aceste însușiri.

Schematic, personajul Avocatului, interpretat de Gheorghe Moldovan, se încadrează în figurația anonimă și fără har.

Cristina Constantiniu

